

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ. ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

В сучасному світі існує чимало глобальних проблем, екологічні в тому числі. Серед них найбільші: дефіцит питної води, зміну клімату, зникнення лісів і наступ пустель, масове зникнення окремих видів рослин і тварин, неконтрольована міжнародна міграція, забруднення повітря, нагромадження відходів людської діяльності.

Ці негаразди у тій чи іншій мірі стосуються й України. Україна отримала багато екологічних проблем разом із радянською індустріальною моделлю економіки. Для цієї моделі було характерним впровадження часто застарілого (у порівнянні із західною технікою) промислового обладнання та неналежна робота із захисту довкілля.

Основні екологічні проблеми України:

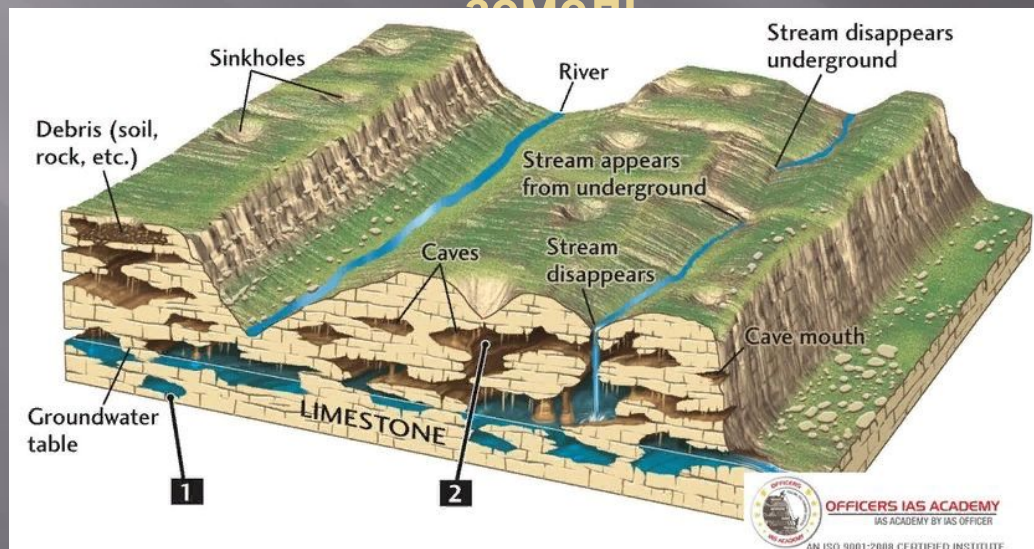

1. Радіоактивне забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Аварія на Чорнобильській АЕС призвела до радіоактивного забруднення більш ніж 145 тис. кв. км. Території України, Білорусі та Росії. На забруднених територіях сьогодні розміщено понад 2 тисячі населених пунктів, у яких проживає майже півтора мільйона людей. Українські вчені вважають, що наслідки Чорнобильської аварії ще довго будуть про себе нагадувати. Станом на 2009 р. в Україні було зареєстровано більше 6 тис. захворювань раком щитовидної залози, зросла кількість психоневрологічних захворювань, патології серцево – судинної системи.

2. Деградація земельних ресурсів.

Вітрова ерозія ґрунтів, їх забруднення хімічними сполуками, солонцювання, затоплення підземними водами. 71 % всього агроландшафту країни використовують для господарської діяльності. Але через неправильне використання родючість землі щороку падає. Товщина гумусового шару за останнє десятиліття знизилася в середньому на 20 %. Майже 40 % загальної площі земельних ресурсів належать до забруднених

80% населення України використовує воду з поверхневих джерел, екологічний стан яких щороку погіршується. Зношеність водогонів, відсутність належного очищення, надмірна насиченість органікою, об'єкти військової діяльності призводять до того, що сьогодні більшість водойм країни наблизились до третього класу забрудненості. А очисні споруди розраховані на прийом води 1 -2 класу забруднення. Наслідок – 80 % проб води показують, що її якість не відповідає держстандартам. Майже 75 % українців п'ють воду з Дніпра, якість якої погіршується вниз за течією річки. Серед нерозв'язаних екологічних проблем на другому місці після Чорнобильської перебуває проблема Дніпра. Дніпровський басейн перенасичений промисловими гігантами з недосконалим технічним і технологічним рівнем. Головна ріка України забруднена нафтопродуктами, солями важких металів, пестицидами, мінеральними добривами, радіонуклідами, стічними водами з об'єктів тваринництва та населених пунктів тощо. Знищення лісів. Споживче ведення лісового господарства призводять до неконтрольованої вирубки лісу. Як наслідок – ліси не відновлюються і втрачають біологічну стійкість. А це, в свою чергу, призводить до збільшення частоти та інтенсивності повеней в Західних областях України.

4.Нагромадження побутових і промислових відходів.

У країні більше 800 офіційно зареєстрованих звалищ. Загальна кількість сміття на них перевищила 35 млрд. тон. Щорічно ця цифра зростає на 700 – 800 млн. тон.

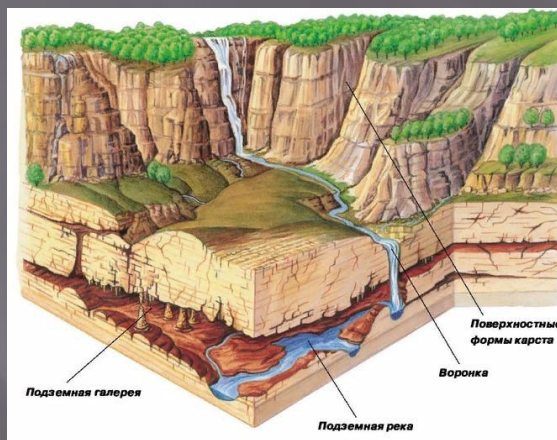
За інформацією Міністерства екології та природних ресурсів площа всіх полігонів з відходами займає вже 4 % території України. Небезпечні хімічні речовини й бактерії просочуються в ґрунт, потрапляють в повітря та ґрунтові води , отруюючи життя на відстані десятків кілометрів від звалища.

5.Забруднення повітря.

Щороку в атмосферу потрапляє понад 6 млн. тон шкідливих речовин і вуглецю. Головними забруднювачами залишаються промислові підприємства. Однак збільшення кількості автомобілів на дорогах ще збільшило кількість шкідливих викидів в атмосферу. За останні кілька років кількість відпрацьованих газів зросла на 30 – 50 %. Щороку середньостатистичне діюче підприємство викидає в атмосферу до 300 т небезпечних речовин, а в масштабах всього промислового комплексу кількість викидів вимірюється мільйонами тонн. По-друге, на загазованість атмосфери впливає робота транспорту. Заданими спостережень 2002 р., надходження до повітря продуктів згоряння автомобільного пального в 19 областях України перевищувало викиди від стаціонарних джерел забруднення і становило 2 млн т шкідливих речовин.

6. Небезпечні геологічні процеси.

Значна частина валового внутрішнього продукту країни пов'язана з видобутком і переробленням мінерально – сировинних ресурсів (41 – 43 %), сконцентрованих у гірничодобувних регіонах Донбасу, Кривбасу, Карпатського регіону. Ці регіони потерпають не стільки від інтенсивного видобутку, скільки від неправильного закриття нерентабельних і вироблених шахт і кар'єрів, підтоплення міст і сіл, забруднення поверхневих і підземних вод, просідання земної поверхні.

7. Знищення лісів.

Україна належить до малолісистих країн – ліс покриває лише шосту частину її території. Але при цьому експорт деревини з України у 2,5 рази перевищує імпорт. Споживче ведення лісового господарства призводить до того, що ліси не відновлюються і втрачають біологічну стійкість (площа лісів, уражених шкідниками і хворобами, постійно збільшується).

Прямий наслідок нераціонального вирубування лісів – збільшення частоти та інтенсивності повеней у західних областях України.

